

UŽBURTAS "TĖVŲ NAMELIŲ" RATAS

"Tėvų nameliai brangūs" ta po tokiu kontroversiniu vadovu, kad jis gana ramius mūsų tautiečius pradeda vesti iš lygsvaros.

"Švietimo" vadovybė yra įsitikinusi, kad ji viena turi teisę nustatyti, koki vadovėliai reikalingi lietuvišioms mokykloms. Tėvai mano, kad be jų sutikimo vadovybė neturėtų primesti savo valios. Į jų tarpą įsimaišė mokytojai, Marquette Parko mokyklos vedėjas ir josios pavaduotojai, kurie tiek įsidrąsino, kad net tėvų parašus rinko, neišaiškindami tėvams, kodėl kilo reikalas "neinformacijos" metodą varuoti kreivai knygai pateisinti. Jeigu kiekvienam tėvui būtų buvę pasakyta, kuriam tikslui tie parašai renkami, tai vargu ar ten būtų bent pora parašų.

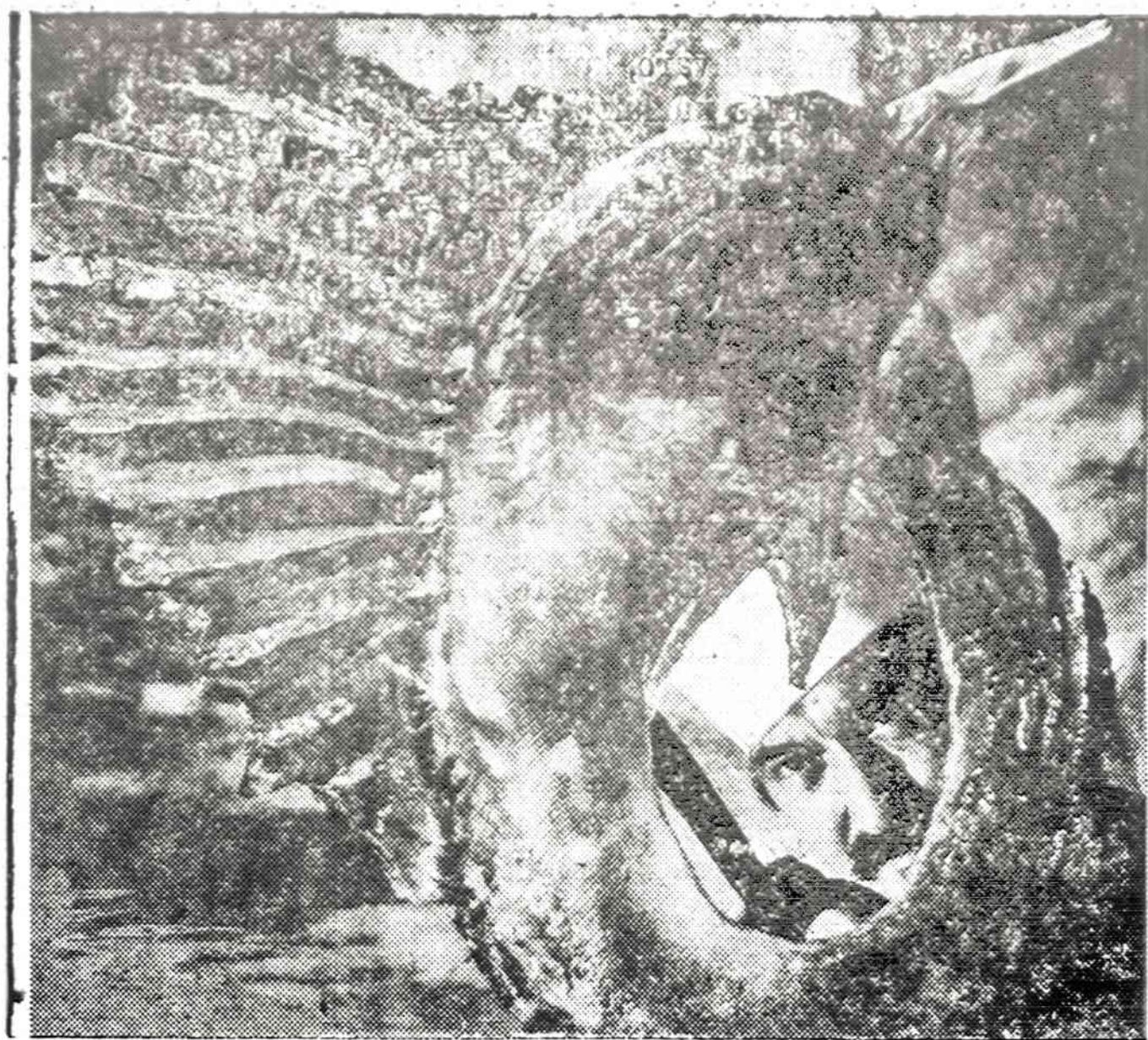
Amerikos įstatymai reikalauja išaiškinti, kuriems tikslams parašai renkami. Įstatymas baudžia tuos, kurie neišaiškina ir nepasitiki, ar pasirašytojas žino, kuriam tikslui jo parašas prašomas. Negalima rinkti parašų paskubomis, neišaiškinus, naudojant savo autoritetą. Parašų rinkėjas dvigubai nusikalsta, jeigu jis gauna paskubomis, ant greitųjų. Už tokius dalykus Amerikos teisėjai duoda progą pasimokyti kalėjime.

Užterštų "Tėvų namelių" mė-

gėjai tiek įsidrąsino, kad jie pastatė labai keblią padėtį gerą lietuvių kleboną kun. A. Zakarauską. Jis keliais atvejais pasisakė prieš tą vadovėlių, o seselės mokytojos renka parašus karštakošiams nevykusių namelių šalininkams. Jis pasisakė prieš, o jie stengiasi primesti prievarta tą vadovėlių. Mūsų pačių rankomis "tėvų nameliai" teršiami, kelių agentų nuotaiškos tyčia kaitinamos, juoda mums stengiamasi paversti baltu, todėl ir aš ryžausi išdėstyti savo samprotavimus. Štai jie:

Dar prie gyvos Juozės Vaičiūnienės, Marquette Parke vyko gausūs buvusios Bendruomenės "švietimo" vadovybės pasitarimai su klebonu A. Zakarausku. Žymiausioji mūsų pedagogė Vaičiūnienė parašė išsamią studiją, kuri buvo atspausdinta Naujienose, tapusi geriausiu lietuviškų reikalų gyneju. Ji mums yra geriausias autoritetas šioje visoje piniavoje. Ji kategoriškai pasmerkė Jonynienės paruoštą vadovėlių.

Lietuvių ūkininkų vardu V. Kudirka ir J. Palubinskas gana tiksliai pasisakė prieš tą vadovėlių. Jis įžeidžia lietuvišką ūkininkiją. Lietuvoje likusieji ūkininkai nieko negali pasakyti, bet laisvėje esantieji nenori tylėti. Nepriklausomo-

Nassau Beach viešbučio virėjas Ettore Bertozzi yra neblogas menininkas, ypatingiems bufetams pagaminęs iš ledo skulptūras, kaip čia matomą sparnuotą žuvį.

je Lietuvoje ūkiai buvo sukulūrinti, medinėmis žagrėmis niekas nebeatrė.

Vadovybėje neparodė ūkininkų vaikų, įstojusių į savanorių geležinio vilko, gusaraitelių eiles, bet parodo rusiškas gurguoles. Didensio pasityčiojimo iš ūkininkijos, paklausiusios lietuvių veikėjų, negalėjo būti.

Donelaičio ir Cicero lituanistinės mokyklos to vadovėlio nebenaudoja, tai kuriems galams jis neteisėtai ir nesvariais būdais primetamas Marquette Parko mokykloms?

Kavaliūnui košės privirus ir pasitraukus, dabar pasakojama, kad jis to vadovėlio nematė ir neskaityt, kai aprobavo. Vėliau ir jis pats buvo nepatenkintas, bet jau turėjo jį ginti. Dabartinė Lietuvių Fondo valdyba skyrė \$12,000, nepatikrinus rankraščio, ir atsiėmė tas pats, kas atsiėmė visiems leidėjams, netikrinusiems rankraščio. Nepatinka, bet dabar jį jau gina. Visi žino, kad tolia elgsena ji nuodija atžalyną, bet iš užburto rato nemoka išieiti. Jie būtų turėję paskelbti, kas tuos paveikslus įgrūdė į vadovėlių, ir pasitraukti. Naujienos teisybė rašė, kad geriau būti Dievo sluota, negu velnio kašerga. Velniai ir velniukės dar gali kačerga maišyti lietuvių nuotaišas, bet ilgai taip negalės elgtis. Be garbės likusi Bendruomenė jau liko ir be teismo, ar jie nemato, kur veda? Nesenai iš pavergtos Lietuvos atbėgęs Aloyzas Jurgutis sakė, kad Lietuvoje "Gimnasis kraštas" tą vadovėlių gynė. Argi šios knygelės gynėjams dar reikalinga geresnio atestato. Jeigu vadovėlis "Gimnasis kraštas" geras, tai kaip jis gali būti geras buvusios Bendruomenės švietimo valdybai ir tos nevykusios valdybos pasekėjams. Man jis nepriimtinas. Aš vadovaujuosi patriotinės Vaičiūnienės paruošta studija. Tuo tarpu niekas jos iškeltų faktų nepaneigė. Niekas net nedrįso jų paneigti.

Kazimieras Petrokas

"NAUJINIENOS" BOLSEVIKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

Utenoje Uborevičiui paminklas

Okupuotos Lietuvos laikraščiai skelbia, kad Utenos mieste gimusiam 1896 m. Utenos apskrityje, Daugailių vls., Antandrijos kaime generolui Jeronimui Uborevičiui pastatytas didingas paminklas.

Rašo, kad Uborevičius 1916 m. baigęs Peterburge Politechnikos institutą. 1918 m.: "mūšyje prie Daugpilio buvo sužeistas ir pateko į vokiečių nelaisvę". Iš nelaisvės pabėgęs ir grįžęs į Petrogradą.

Tikrumoje Uborevičius iš Daugpilio buvo vokiečių paleistas į namus. Bet tėvų, dėl karo veiksmų nuolatiniame ūkyje, apsigyvenimas nebuvo įmanomas. 1918 m. gavęs iš Rokiškio apskrities viršininko leidimą išvykti į Daugpilį. O jau iš Daugpilio atsirado pas bolševikus. Mat, ir čia ruseliai neapsieina be melo. O kad sudarius didesnį išpūdį, tai net "sužeidė" ir be to net iš belaisvės pabėgimo.

Toliau jie rašo, kad Uborevičiui buvo patikėti patys atsakingiausi postai. Už "išlaisvinimą" Kaukazo gavo: "Aukso garbės ginklą". Po to, jis "sėkmingai traukė baltalėninius ir Vrangeli, Petliūros ir Machno gaujas Ukrainoje. Antonovo gaujas Tambovo apylinkių miškuose, Balach - Balachavičius — Baltarusijoje. Už šiuos veiksmus apdovanotas Raudonosios Vėliavos ordinu".

"Jo vadovaujamoje karinėse apygardose tarnavo ir iš jo mokėti tokie žymūs Tarybų šalies karvedžiai, kaip Semionas Timošenko, Grigorijus Žukovas, Vosylius Sokolovskis, Kirilas Mereckovas, Ivanas Konevas, Ivanas Bagramianas, Radionas Malinovskis ir kiti". Toliau rašo, kad karinių žinių platumu ir gilumu niekas negalės jam lygintis.

Taigi, Jeronimas Uborevičius komunistiniam rusiškajam imperalizmui, pagal jų davinius, daugiausiai pasitarnavo. Aišku už tokius didelius "nuopelnus" turėjo senatvėje gauti ir gerą pensiją. Ir visai be jokių rūpesčių baigti amžių. Dabar jam būtų buvę tik 78 m. amžiaus.

Deja, už visus paminėtus nuopelnus, vos sulaukusį 41 m. amžiaus vyrą, tie patys rusai 1937 m. gegužės mėn. 29 d., pagal Višinskio pasakymą, kaip "sumažėdusiu sobaku" — pasiutusį šunį — sušaudė.

Kadangi Jeronimas Uborevičius teisme prisipažino, prie fantastiškiausių nusikaltimų, tai aišku, kad tą jo "prisipažinimą" išgavo išlavinti kūno technikoje enkavedistai.

1941 m. vėl tie patys rusai, okupavę Lietuvą, net Uborevičiaus brolių su visa šeima ištrėmė į Sibirą ir ten kažkokiame kacetė nukankino.

Bet apie visa tai jie nutyli. Nemini nei Jeronimo Uborevičiaus mirties priežasties. Greičiausiai nežino, nei kur jo palikai yra. Nutyli ir apie jo brolių.

Kasgi iš to, kad Uborevičiui dabar pastatė paminklą? Juk jo sutrūnijusiems kaulėliams nei šilta, nei šalta. Baissio rusiškojo imperalizmo vadais atsidėjoja savo ištikimiesiems pagalbininkams — karo vadams — šūvių į pakaušį. Stasys Juškėnas

Kremliučio "Troika" sensta

Dpa praneša iš Maskvos, kad dabartinė "troika" — Brežnevas, Kosyginas ir Podgornis jau dešimt metų kai nuvertę Nikita Chruščiovą pasidalino Sovietų Sąjungos valdžią. Nikita buvo nuverstas 1964 metų spalio 14 d. Brežnevas su Kosyginu savo dešimtmečio sukaktuves patylomis atšventė šio spalio 14 ir 15 dienomis, o Podgornis savo "prezidentavimo" dešimtmetį celebruos dar tik 1975 metų gruodžio 9 d.,

MĖSINĖJE

Rūkanti ponai įėjo į mėsinę ir pradėjo kelti truksmą, kad mėsa yra per brangi. Ar žinai, ponai, kad cigarečių svaras kainuoja \$6.49? — pasakė jai mėsininkas.

MOKSLO "PALAIMA"

Jau išgalvojo kaip išnaikinti gyvybę žemėje

AP pranešime iš New Yorko rašoma, kad sovietų valdžia perspėja, jog žmonija gali susilaukti tokių aplinkos baisių kaip dirbtinas tvenas ir ultravioletinių spindulių bombardavimas per ozono klodę atmosferoje padarytus plyšius. Sovietų ambasadoriaus Jungtinės Tautų paaškinama koks bus sekantis karas, būtent:

★ Padarius "langus" ozono sluoksnyje aukštutinėje atmosferoje bus galima paleisti mirtį nešančius ultravioletinius spindulius juos nukreipiant į "parinktas mūsų planetos dalis".

★ Susprogdinti branduolinius (atominus) užtaisus Arktikos ar Antarktikos ledų kalnuose, sukeliant ledynų slinktis, kurios savo ruožtu sukeltų tvenus, galinčius nušluoti nuo žemės veido ištisas sritis.

★ Sukelti tvenines bangas, Atlanto okeano seklumoje at-

plaisinant iš kontinentalinės lentynos (continental shelf) didžiulius uolos luitus, kurie nugrimzdę į okeano gelmes, sukeltų tveninį okeanų bangavimą.

★ Kovai su pavieniais laivais ar ištisomis flotilijomis sudaryti jūrų ir okeanų paviršiuje "akustinius laukus".

Matyti, sovietai yra jau ganėtinai tokiais "išradimais" apsirūpinę, jei ėmėsi žingsnių, kad būtų uždraustos ruošti "meteorologiškos, geofiziškos ir bet kokios kitokios mokslinės bei technologiškos priemonės aplinkai paveikti, įskaitant ir oro bei klimato panaudojimą karškiems tikslams".

◆ 1879 Amerikoj gimęs (1847

—1931) mokslininkas Thomas Alva Edisonas išrado elektros lemputę. 1889 m. vasario mėn. Wabash m., Indianos valstijoje pirmasis pasaulyje panaudojo elektros lemputę apšvietimui. Gi pirmoji pasaulyje elektros stotis buvo pastatyta 1882 m. New Yorke.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį — Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasisaukiamams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progą susipažinti su mūsų pirmųjų išveivų šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio — Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvos Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomų minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJINIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Mūsų tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGISKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionės į Lietuvą įspūdiškai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJO SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJINIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

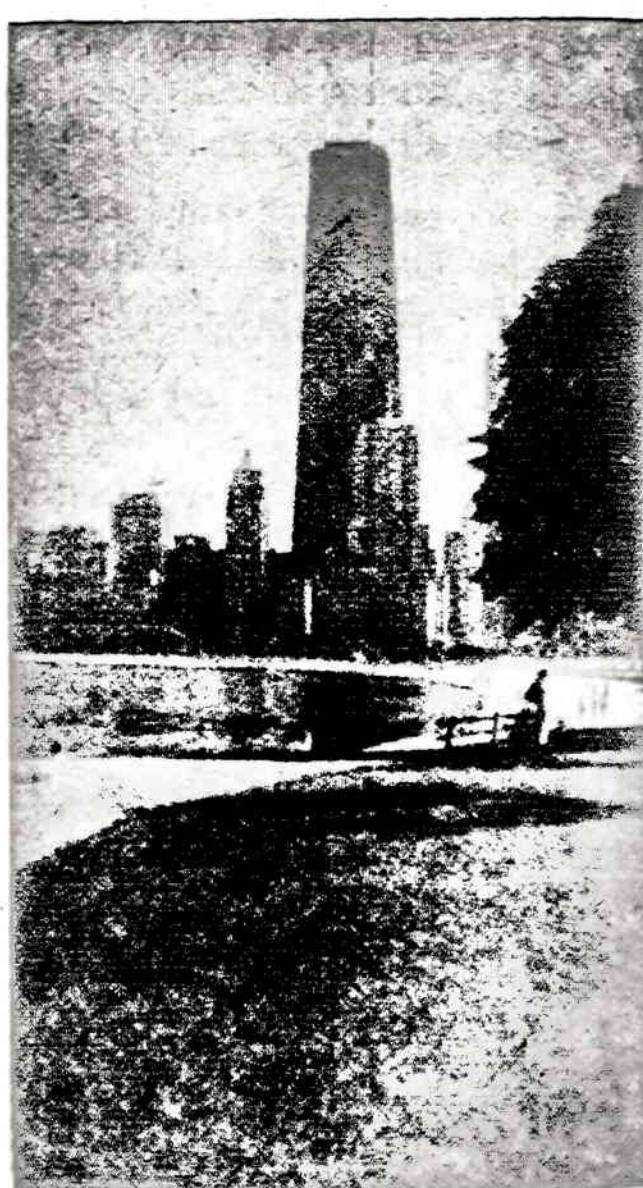
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimui išlaikyti.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJINIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę aplinką bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtis prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėsos pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

